

Arvioinnista kehittämiseen

Avaimet arviointiin

Arviointi on museon yhteinen asia

- Arviointiin mahdollisimman laaja edustus henkilöstöstä. Pienemmissä museoissa mukana voivat olla kaikki, kun taas isommissa on tärkeää kerätä ryhmä, jossa on mukana henkilöstöä kattavasti eri tehtävistä.
- Arviointimalli on laaja kokonaisuus, eikä sitä ehdi tekemään kokonaisuudessaan yhden päivän aikana. Mallista kannattaa siis valita sopiva määrä arviointialueita tai teemoja käsiteltäväksi. Jos arviointimalli halutaan tehdä kokonaisuudessaan, kannattaa siihen varata useampia sessioita.
 - **Nyrkkisääntö:** yhden arviointialueen läpikäyntiin kannattaa varata puoli päivää. Näin olleen koko mallin läpikäyminen vie noin kolme päivää.

Riittävästi aikaa keskusteluille

- Arvioinnin lopputuloksen rinnalla vähintään yhtä tärkeitä ovat keskustelut ja huomiot, joita yhdessä arviointiprosessin aikana syntyy.
- Voimia ja huomiota myös arvioinnin tuloksena syntyvien kehittämistoimien suunnitteluun, käynnistämiseen ja läpivientiin.
- Arviointiprosessin vaiheista ja läpiviemisestä kannattaa valita huolehtimaan fasilitaattori, joka on joku muu kuin museonjohtaja.

Itsearviointinista kehittämiseen

- Arviointi ei ole päätepiste:
 - Itsearviointi toimintamalliksi
 - Kehittäminen on jatkuvaa ja muodostuu askelista
- Ideat kokeiluiksi, onnistuneet kokeilut toimintamalleiksi.

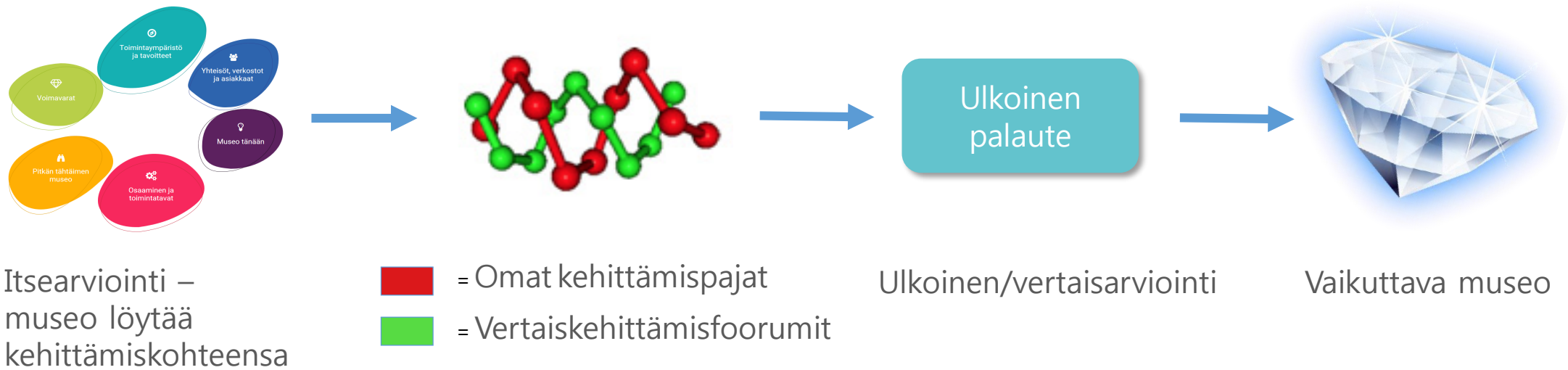
Kehittämisen kaari – tärkeä hahmottaa jo arvioinnin aloitusvaiheessa

- Tahto toteuttaa suunnitelmat käytännössä
- Kehittämiskohteiden löytäminen
- Kehittämissuunnitelman tekeminen
- Toimenpiteiden aikataulutus, vastuuttaminen ja käynnistäminen

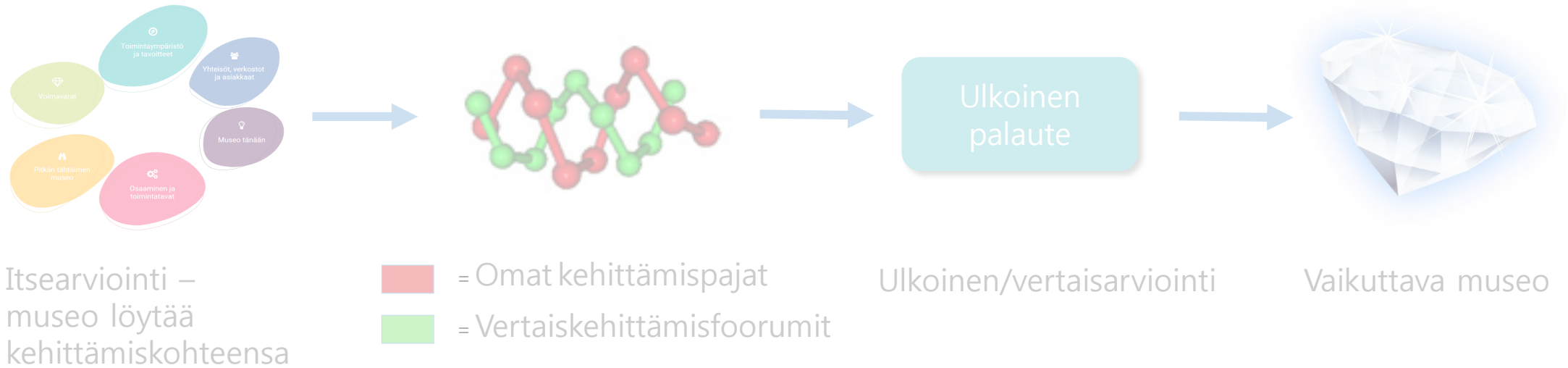
Kehittämisen kaari

Museo toteuttaa kehittämissuunnitelmansa

Arviointijakso riippuu museosta

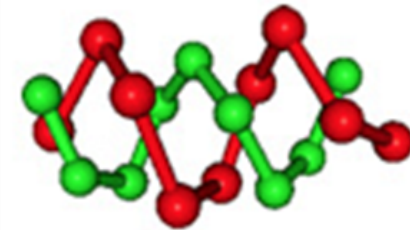
Museo toteuttaa kehittämissuunnitelmansa

Museoiden vertaiskehittämisfoorumi

Itsearviointi –
museo löytää
kehittämiskohteensa

- = Omat kehittämispajat
- = Vertaiskehittämisfoorumit

Ulkoinen/vertaisarviointi

Kuka voi osallistua vertaiskehittämisfoorumiin?

Vertaiskehittämisfoorumi on tarkoitettu:

Ammatillisesti hoidetuille museoille, jotka ovat tehneet arviointia ja valinneet sen perusteella kehittämiskohteita sekä laatineet niistä kehittämissuunnitelman.

Jokaisella foorumiin osallistuvalla museolla täytyy olla konkreettinen ja ajankohtainen kehittämistavoite ja -hanke, jota se vie foorumin aikana eteenpäin.

Vertaiskehittämisfoorumin tavoitteet

Vertaiskehittämisfoorumissa museot pääsevät jakamaan osaamistaan ja kokemuksiaan toiminnan kehittämisestä, sparraamaan toisiaan ja oppimaan yhdessä.

Tavoitteena on antaa museoille kehittämisen tukea, laittaa museoissa olevaa viisautta kiertoon, synnyttää uusia ideoita ja kokeiluja sekä edistää museoiden välistä yhteistyötä.

Vertaiskehittämisfoorumi

- tarjoaa museoille mahdollisuuden oppia toisiltaan ja toistensa kokemuksista.
- tuo ”ulkopuolista” sparrausta museon kehittämishankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- antaa ryhtiä kehittämishankkeiden läpiviemiseen.
- vahvistaa museoiden verkostomaista toimintatapaa ja mahdollistaa myös yhteiskehittämishankkeiden syntymistä.
- tarjoaa mahdollisuuden tuottaa tietoa koko alan kehittämistarpeista ja -suunnista.

Mitä vertaiskehittämisfoorumissa tehdään?

- Toiminnan tulee olla museoille aidosti hyödyllistä ja tuottaa lisäarvoa niiden kehittämistyölle.
- Vertaiskehittämisfoorumille suunnitellaan kehys, jonka sisällä tavoitteita ja toimintamuotoja voidaan suunnitella ja toteuttaa yhdessä joustavasti ja ketterästi.
- Lähtöajatuksena on että yksi kehittämisfoorumi kestää 1,5 vuotta.
- Foorumin alussa asetetaan tarkemmat tavoitteet, sovitaan vaiheistuksesta ja aikatauluista sekä valitaan sopivimmat toimintamallit yhteistyölle ja osaamisen jakamiselle yhdessä.

Vertaiskehittämisfoorumi koostuu:

- Yhteisistä tapaamisista: käydään läpi hankkeita ja keskustellaan niiden vaiheista, haasteista ja onnistumisista. Ideoidaan erilaisia toteuttamistapoja ja kuullaan kutsuttuja museoalan ja alan ulkopuolisia asiantuntijoita.
- Kokeiluista: Museot voivat toteuttaa kokeiluja foorumin aikana. Kokeilujen tulokset jaetaan foorumissa ja niitä jatkojalostetaan yhdessä.
- Job shadowing ja critical friend -toiminnoista: Museoammattilaisilla on mahdollisuus päästä toiseen foorumissa mukana olevaan museoon sovituksi ajanjaksoksi (esim. 2 vko) työskentelemään kehittämishankkeissa tai muilla osaamisalueilla.
- Yhteisestä sähköisestä alustasta: Otetaan käyttöön jokin olemassa oleva sähköinen alusta (esim. Eduuni, Google Docs, Facebook), jossa voidaan jakaa suunnitelmia, aikatauluja, raportteja ja muita aineistoja sekä kommentoida niitä.

Kuka foorumin järjestää ja mitkä ovat osapuolten roolit?

Museoiden vertaiskehittämisfoorumi on Museoviraston, Museoliiton ja museoiden yhdessä järjestämä foorumi.

Museoalan kehittäminen Museovirastossa koordinoi ja fasilitoi vertaiskehittämisfoorumeita yhteistyössä Museoliiton kanssa.

Koordinointi ja fasilitointi tarkoittaa

- foorumin koolle kutsumista,
- yhteisten tavoitteiden ja päämäärien asettamisen tukemista,
- kokonaisprosessin koossa pitämistä,
- toimintamuotojen suunnittelua ja ”menetelmäpankin” keräämistä sekä
- ulkopuolisten asiantuntijoiden hankkimista foorumiin sparraamaan museoita.

Kuka foorumin järjestää ja mitkä ovat osapuolten roolit?

- Foorumiin osallistuminen on museoille maksutonta.
- Toivottavaa on, että museoista foorumiin osallistuu enemmän kuin yksi henkilö.
- Onnistuakseen vertaiskehittäminen vaatii vahvaa sitoutumista kaikilta osapuolilta.
- Foorumiin mukaan tullessaan museot sitoutuvat paitsi viemään omaa kehittämishankettaan eteenpäin, myös toisten museoiden kehittämishankkeiden sparraamiseen ja osaamisensa jakamiseen.
- Mukana olo edellyttää aktiivista osallistumista, työajan kohdentamista sekä aitoa halua kehittyä ja kehittää.
- Mukana olevat museot ovat vuorollaan vastuussa foorumin tapaamisista.
- Museot vastaavat omien kehittämistavoitteidensa saavuttamisesta sekä tekevät toimintaansa koskevat päätökset itse.

Yhteystiedot Museovirastossa:

Eeva Teräsvirta, Aura Kivilaakso & Marianne Koski

museoarviointi@museovirasto.fi

Voimavarat

Toimintaympäristö
ja tavoitteet

Yhteisöt, verkostot
ja osuuskunta

Museo tänään

Pitkän tähtäimen
museo

Osaaminen ja
toimintatavat

